

**ROLUL INSPECȚIEI JUDICIARE ÎN APĂRAREA
REPUTĂȚIEI PROFESIONALE A JUDECĂTORILOR ȘI A
IMAGINII JUSTIȚIEI**
**THE ROLE OF THE JUDICIAL INSPECTION IN DEFENDING
PROFESSIONAL REPUTATION OF JUDGES AND THE
IMAGE OF JUSTICE**

Natalia Creciun
Doctorand, Facultatea de Drept, USM

Summary

The Judiciary was always in the center of media discussions, not only at present and not only in our legal system. In this work we try to synthetize the situations when the Judiciary is criticized from a negative point of view, by spreading information that does not correspond to the reality. The facts are appreciated through two main directions: first of all, freedom of expression is recognized to all the people by international and national standards, and judges, as public figures, must accept social critic; secondly, freedom of expression is not an absolute right and every legal system may impose limits to the use of the mentioned right. The key-idea of the paper is that the Judiciary in general and judges as individuals have to accept the reality of being publicly criticized; but, at the same time, national normative acts have to guarantee their protection against intimidation, harassment, influence, pressure, by overcoming the freedom of expression limits by third parties. We argue that the national Superior Council of Magistracy and the Judicial Inspection, as a subordinated body of the first one mentioned, are the more advisable institutions to involve in defending the professional reputation, the honor and dignity of judges and the independence and image of the Judiciary against unjustified criticism. Recognizing these competences to the named institutions, by express reference in

the text of national law, would correspond to the requirements of an independent and consolidated Justice.

Key-words: Judicial Inspection, The Superior Council of Magistracy, the independence of the Judiciary, freedom of expression, professional reputation, honor, dignity

Introducere. Actualmente, Autoritatea Judecătorească națională este frecvent criticată în public, de regulă – în mass-media, prin difuzarea de informații care ar putea aduce atingere reputației profesionale, onoarei și reputației judecătorilor, precum și imaginii și independenței Justiției în ansamblu. În scopul protejării independenței Autorității Judecătorești, acesta fiind un principiu fundamental și o exigență inerentă a statului de drept, chestiunea privind criticile aduse sistemului judiciar trebuie examinată prin prisma dreptului la libera exprimare a terților într-un stat de drept (drept garantat prin Constituția Republicii Moldova [1] și prin Legea cu privire la libertatea de exprimare [2]), în coraport cu dreptul corpului judecătoresc de a nu i se aduce atingere independenței, reputației profesionale, onoarei și demnității (garantate la nivel normativ [3]).

Examinarea cadrului normativ național. Prin deducții logice, ar fi corect anume Consiliul Superior al Magistraturii, ca organ de autoadministrare judecătorească și garant al independenței Justiției [4], să protejeze judecătorii împotriva unor atacuri asupra onoarei și demnității lor. Totuși, cadrul normativ național nu conține reglementări privind modalitatea în care Autoritatea Judecătorească ar putea interveni în domeniu. În *Raportul privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii pentru anul 2016* [5, p.48] și în *Raportul privind activitatea Inspecției Judiciare pentru anul 2016* [6, p.16-19] sunt incluse date despre autosesizarea Inspecției Judiciare, ca reacție față de informațiile din mass-media care ar fi putut afecta negativ imaginea sistemului judecătoresc sau imaginea profesională a judecătorilor. Totuși, examinând Rapoartele menționate, precum și

Hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii adoptate în asemenea cazuri, constatăm că cererile depuse de judecători cu privire la apărarea reputației profesionale sunt examinate prin prisma obligației membrilor Consiliului Superior al Magistraturii de a asigura ocrotirea drepturilor și libertăților magistraților, onoarei și demnității lor în condițiile legii – obligație statuată în art. 11 alin. (1) lit. b) al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii [7] și în pct. 4.9 lit. e) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii [8]. O competență specifică de examinare a cererilor privind apărarea reputației profesionale a judecătorilor nu se regăsește în textele actelor normative menționate.

Dreptul pozitiv pertinent nu reglementează nici procedura verificării de către Inspekția Judiciară din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii a cererilor privind apărarea reputației profesionale a judecătorilor, o atare competență nefiind atribuită acestui organ. Cu toate că în Rapoartele privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și a Inspekției Judiciare pentru anul 2016 se face referire la faptul autosesizării Inspekției Judiciare, ca reacție la informații publice pasibile de a aduce atingere imaginii justiției și judecătorilor, despre posibilitatea autosesizării acestui organ se face mențiune în art. 19 alin. (1) lit. d) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor [9] și în pct. 10.1 lit. d) al Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspekției Judiciare [10], pentru cazul în care aceasta depistează posibile abateri disciplinare comise de judecători în timpul exercitării competenței de verificare a activității organizatorice a unei instanțe de judecată sau în cazul recepționării raportului privind rezultatele evaluării integrității instituționale, întocmit de către Centrul Național Anticorupție. Printre competențele atribuite Inspekției Judiciare la nivel normativ nu este indicată cea cu privire la verificarea circumstanțelor care aduc atingere reputației profesionale, onoarei sau demnității judecătorilor sau imaginii

justiției în ansamblu. Și, totuși, printre scopurile urmărite de Inspekția Judiciară în activitatea sa este și cel de propunere a măsurilor adecvate, urmare a verificării situațiilor în care se invocă încălcarea reputației profesionale, a imparțialității și independenței judecătorilor și a sistemului judiciar în ansamblu [11].

Constatarea situație de fapt. Deși competența Inspekției Judiciare și, respectiv, a Consiliului Superior al Magistraturii în domeniul cercetat nu sunt reglementate normativ, acestea sunt exercitate în activitatea organelor numite. Constatarea o facem prin prisma examinării Hotărârilor corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii, în perioada anilor 2014-2017, după cum urmează:

□ *Hotărârea nr. 265/10 din 18.03.2014* [12] cu privire la cererea prealabilă a judecătorului G.B. de apărare a independenței, onoarei și demnității, în legătură cu informația neveridică prezentată într-un *Buletin de știri* la postul de televiziune *Prime TV*, privitor la procedura disciplinară intentată în privința sa, solicitând întreprinderea de măsuri pentru dezmințirea informațiilor eronate. Judecătorul a formulat Cererea prealabilă în sensul Legii contenciosului administrativ, aceasta fiind respinsă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

□ *Hotărârea nr. 606/24 din 11.08.2015* [13] cu privire la cererea judecătorului S.A. referitoare la apărarea reputației profesionale, în legătură cu publicarea de către o parte într-un proces aflat în procedură a unor comentarii pe un site de socializare, precum și a opiniei expuse de către un avocat față de competența judecătorului respectiv. Judecătorul a solicitat luarea atitudinii față de persoana – parte în proces și sesizarea Comisiei pentru Etică și Disciplină a Uniunii Avocaților în legătură cu acțiunile avocatului. Consiliul Superior al Magistraturii a luat act de cererea judecătorului, cu remiterea acesteia către Inspekția Judiciară, pentru verificare circumstanțelor invocate.

□ *Hotărârea nr. 712/28 din 06.10.2015* [14] cu privire la demersul judecătorului Curții Supreme de Justiție, L.C., referitor la apărarea reputației profesionale, ținând cont de afirmațiile făcute în privința sa în articolul *Polițistul cu mătușa la CSJ, pentru care legea nu are valoare*, publicat pe pagina web www.zdg.md și preluat de postul de televiziune *Jurnal TV*, în cadrul emisiunii *Patrula*. În informația publicată s-a menționat despre faptul exonerării de răspundere penală a unui cetățean, datorită influenței exercitate de judecătorul respectiv, care ar fi rudă cu el. Demersul a fost admis, fiind sesizat Consiliul de Presă al Republicii Moldova, Serviciul protocol, relații cu publicul și mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii urmînd a publica un comunicat de presă în acest sens. În partea dispozitivă a Hotărârii se face referire și la modalitatea de contestare a acesteia la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 15 zile de la data comunicării, doar în partea ce se referă la procedura de adoptare.

□ *Hotărârea nr. 176/8 din 22.03.2016* [15] cu privire la Nota informativă a Inspecției Judiciare referitor la cererea de apărare a reputației profesionale formulată de T.R., judecător al Curții Supreme de Justiție, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, în legătură cu difuzarea la mai multe posturi de televiziune (*Today.md, Publika TV, Prime TV*) a unor reportaje, potrivit cărora judecătorul vizat ar practica unele genuri de activitate interzise, ar fi primit dividende și ar fi favorizat examinarea unor dosare în privința rudelor sale. Consiliul Superior al Magistraturii a luat act de Nota informativă a Inspecției Judiciare, copia Hotărârii fiind remisă Serviciului protocol, relații cu publicul și mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, pentru întocmirea unui comunicat de presă.

□ *Hotărârea nr. 426/18 din 07.06.2016* [16] cu privire la demersul președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu., referitor la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii și a întregului sistem judecătoresc, în legătură cu afirmațiile lansate în spațiul public în

cadrul emisiunilor „Ora de ras” și „Mai pe scurt”, cu genericul *CSM – o cantoră de incompetenți*, difuzate la postul de televiziune *Jurnal TV*; demersul a fost admis, fiind sesizat Consiliul de Presă și Consiliul Coordonator al Audiovizualului ale Republicii Moldova, pentru a lua atitudine și a constata dacă, prin emisiunile enunțate, s-a atentat la onoarea, demnitatea și reputația profesională a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii și a întregului sistem judecătoresc.

Concluzii privind starea de fapt și de drept. În baza celor relatate cu privire la cadrul legal național și practica examinării de către Consiliul Superior al Magistraturii a cererilor privind apărarea reputației profesionale, onoarei și demnității judecătorilor, precum și a independenței Justiției, putem constata următoarele:

- Reglementările normativ-juridice naționale nu stabilesc expres competența Consiliului Superior al Magistraturii de a examina cererile respective și nici competența Inspecției Judiciare de a efectua verificările corespunzătoare.

- La nivel aplicativ, există un mecanism de examinare a acestor cereri de către Consiliul Superior al Magistraturii. Însă, în lipsa unui cadrul normativ-juridic clar și concret, se pare că nu putem vorbi despre o practică uniformă în acest sens. Or, analizând Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii adoptate ca rezultat al examinării cererilor respective, constatăm că într-un caz este invocată procedura contenciosului administrativ, fără vreo mențiune privind posibilitatea de contestare a Hotărârii. În alt caz, deși nu se face trimitere la o procedură concretă, este prevăzută modalitatea de contestare a Hotărârii la Curtea Supremă de Justiție, în partea privind procedura de adoptare. În celelalte cazuri nu se face referire la modalitatea de contestare a Hotărârii.

□ Ceea ce este comun pentru Hotărârile în care sunt admise cererile privind apărarea onoarei și demnității judecătorilor și/sau a independenței Justiției este faptul transmiterii materialelor către Serviciul Protocol relații cu publicul și mass-media din cadrul

Consiliului Superior al Magistraturii, pentru întocmirea unui comunicat de presă. La fel, este sesizat Consiliul de Presă și/sau Consiliul Coordonator al Audiovizualului ale Republicii Moldova, pentru a lua atitudine.

Propuneri. Ținând cont de concluziile expuse, considerăm oportun a institui, la nivel legislativ, competența Consiliului Superior al Magistraturii de a examina cererile privind apărarea independenței, imparțialității și reputației profesionale a judecătorilor și cererile privind apărarea independenței și imaginii Justiției. Analogic, ar trebuie instituită și competența Inspecției Judiciare de a verifica, la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii, circumstanțele invocate în respectivele cereri, în vederea adoptării unei soluții finale argumentate.

Criticile publice aduse judecătorilor și/sau Autorității Judecătorești în ansamblu pot fi de natură a aduce atingere însăși independenței și imparțialității Justiției. Experții Organizației Națiunilor Unite au apreciat criticile publice aduse Judiciarului (în *Document* făcându-se referire atât la judecători, cât și la procurori și avocați, în calitate de piloni cu rol determinant în sistemului judiciar) din partea Legislativului sau a Executivului drept o adevărată provocare la adresa independenței și imparțialității profesiilor juridice [17, p.117]. În același *Document* se apreciază drept indispensabilă asumarea de către Stat a obligației de a crea condiții reprezentanților profesiilor juridice, astfel încât aceștia să-și exercite funcțiile în mod independent și imparțial, fără influențe din partea Executivului, Legislativului sau a unor subiecți privați (individuali sau colectivi). În context, această îndatorire a Statului nu echivalează mereu cu asumarea unui rol pasiv, prin a permite reprezentanților profesiilor juridice să activeze. Dimpotrivă, Statul trebuie să întreprindă acțiuni pozitive de apărare a judecătorilor, avocaților și procurorilor împotriva violenței, intimidării, obstrucționării activității, hărțurii și oricăror alte forme de influențe, pentru a le

permite să-și exercite funcțiile profesionale într-o manieră eficientă [18, p.158].

Pornind de la abordările enunțate, considerăm că instituirea la nivel normativ a competenței Consiliului Superior al Magistraturii de a proteja corpul judecătorilor și imaginea Autorității Judecătorești, prin reacție promptă la criticile publice aduse acestora, s-ar încadra în promovarea rolului activ al Statului în garantarea efectivă a independenței și imparțialității Justiției.

Explicarea unor termeni. Pentru a clarifica esența procedurii de apărare a reputației profesionale a judecătorilor și a imaginii Justiției, vom face referire la explicarea următoarelor concepte:

□ „*Reputație* [...] - părere publică, favorabilă sau defavorabilă, despre cineva sau ceva; felul în care cineva este cunoscut sau apreciat” [19];

□ „*Onoare* [...] - integritate morală, probitate, corectitudine; demnitate, cinste [...]” [20];

□ „*Demnitate* [...] - calitatea de a fi demn, atitudine demnă; autoritate morală, prestigiu [...]” [21];

□ „*Imagine* [...] - reflectare de tip senzorial a unui obiect în mintea omenească sub forma unor senzații, percepții sau reprezentări [...]” [22].

Prin urmare, în cadrul procedurii analizate, cererile trebuie verificate prin prisma detectării categoriei de valori sociale cărora li se aduce atingere într-o manieră publică. Adică, o atare cerere poate și trebuie să fie admisă, dacă se aduce atingere reputației profesionale, onoarei, demnității judecătorilor și imaginii Justiției, prin valorificarea de către o persoană a dreptului la libera exprimare, cu încălcarea limitelor acestui drept.

Procedural, cererile ar urma să fie depuse la Consiliul Superior al Magistraturii de către judecătorii care se consideră lezați în drepturi, ca rezultat al difuzării în mod public a unei informații denigratoare. Consiliul Superior al Magistraturii, la rândul său, ar urma să transmită cererea către Inspekția Judiciară, în scopul verificării în ce măsură datele invocate corespund realității.

Inspectorul principal al urma să desemneze un inspector judiciar care să efectueze nemijlocit verificările.

Statutul inspectorilor judiciari. Inspectorul judiciar căruia i se repartizează cererea ar trebui să beneficieze de anumite drepturi în exercitarea controlului, printre care: dreptul de a consulta materialele dosarelor care au tangență cu circumstanțele expuse în cerere; dreptul de a examina anumite date din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD); dreptul de a consulta registre de evidență ținute de cancelariile și arhivele instanțelor de judecată; dreptul de a comunica cu judecătorul semnatar al cererii; dreptul de a comunica cu alți judecători din aceeași instanță de judecată sau din alte instanțe, inclusiv ierarhic superioare, la necesitate; de a avea convorbiri cu alți reprezentanți ai personalului instanței de judecată etc. Corelativ, printre obligațiile impuse inspectorilor judiciari în procesul verificării circumstanțelor invocate în cerere ar trebui recunoscute următoarele: de a nu se implica în actul de justiție; de a nu examina și pune în discuție fondul hotărârilor judecătorești aflate pe rol sau cu statut finalizat; de a respecta independența, onoarea și demnitatea personalului cu care interacționează; de a respecta confidențialitatea datelor cu caracter personal sau care sunt apreciate drept date cu caracter secret. Obligațiile enunțate rezultă chiar din esența activității desfășurate de Inspekția Judiciară, care, în exercitarea atribuțiilor, se conduce de principiul legalității, al respectării independenței judecătorului și a autorității de lucrul judecat, principiul imparțialității și confidențialității [23]. În procesul executării împuternicirilor Inspekția judiciară nu are dreptul să se implice în procesul examinării cauzelor, să se pronunțe asupra sau să pună la îndoială esența hotărârilor judecătorești, nu va dispune revizuirea sau executarea oricăror proceduri pe cauze civile, penale, administrative, respectând principiile independenței judecătorilor, legile și procedurile aplicabile, autoritatea lucrului judecat [24].

Drepturile judecătorului care depune cererea. Judecătorului care depune cererea de apărare a reputației profesionale ar trebui să i

se recunoască dreptul de a prezenta probe, de a da explicații, de a înainta obiecții. La fel, procedura în fața Consiliului Superior al Magistraturii ar trebui să permită participarea judecătorului – nemijlocit sau prin reprezentant, în vederea expunerii asupra cererii și prezentării, la necesitate, a unor explicații suplimentare.

Termene de examinare. Termenele de verificare de către Inspekția Judiciară a circumstanțelor invocate în cerere trebuie să fie reduse. Rezonabilitatea unei atare opțiuni constă în faptul că procedura privind apărarea reputației profesionale a judecătorilor și a independenței Justiției, de regulă, este inițiată ca urmare a difuzării unei informații denigratoare în mass-media și anume prin intermediul unor posturi de televiziune sau a unor pagini web vizualizate masiv de societate. În asemenea condiții, reacția din partea sistemului judiciar trebuie să fie una promptă.

Consemnarea rezultatelor verificărilor. Verificările efectuate de Inspekția Judiciară ar trebui să finalizeze cu întocmirea unui act (raport, notă informativă), în care să fie consemnate următoarele date: datele de identificare a autorului cererii, circumstanțele de fapt și temeiul juridic invocate de autor, esența încălcării reclamate, modalitatea încălcării onoarei, demnității sau reputației profesionale, circumstanțele de fapt relevate de inspectorul judiciar în procesul verificărilor, probele justificative, data depunerii cererii, data inițierii și finalizării verificărilor, semnătura inspectorului judiciar care a efectuat verificarea și cea a inspectorului judiciar principal, alte date, după caz. La fel, Inspekția Judiciară ar trebui să se expună referitor la existența sau inexistența încălcării și, la necesitate, să propună Consiliului Superior al Magistraturii, soluția corespunzătoare (de admitere sau de respingere a cererii privind apărarea reputației profesionale a judecătorului sau a independenței Justiției), Consiliul, la rândul său, fiind în drept a se rallya propunerii înaintate de Inspekția Judiciară sau de a adopta o altă decizie, în ambele cazuri argumentînd soluția.

Asigurarea publicității Hotărârilor adoptate. Hotărârile adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii ca rezultat al examinării cererilor de apărare a independenței Justiției și a reputației profesionale a judecătorilor urmează a fi publicate pe pagina web a Consiliului, fiind, astfel, asigurată transparența decizională în procesul autoadministrării judecătorești.

Evaluarea impactului social al Hotărârilor adoptate. Referitor la evaluarea impactului hotărârilor adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii în domeniul analizat, relevăm și aspecte problematice. Spre exemplu, informația denigratoare la adresa Justiției sau a unui judecător concret este difuzată la posturi de televiziune și pe pagini web vizualizate frecvent de public; Hotărârea motivată a Consiliului, însă, este publicată pe pagina web oficială a acestuia, care este vizitată de un număr mult mai mic de oameni, aceștia fiind, în mare parte, actori implicați în exercitarea justiției. Eficiența Hotărârilor este diminuată inclusiv din cauza termenului scurs din momentul difuzării informației până la adoptarea și publicarea Hotărârii.

Procedura apărării reputației profesionale a judecătorilor în România. Legislația României este mai clară în ce privește cazurile și mecanismul intervenției Consiliului Superior al Magistraturii și a Inspecției Judiciare în scopul apărării reputației profesionale a judecătorilor. Consiliul Superior al Magistraturii al România este obligat, în calitate de garant al independenței justiției, să întreprindă măsuri în vederea protejării judecătorilor de atacuri nejustificate asupra imaginii profesionale, a onoarei și demnității acestora, inclusiv prin sesizarea, la necesitate, a organelor competente, care ar trebui să exprime o reacție. Astfel, în corespundere cu prevederile art. 30 alin. (1) și (2) al Legii privind Consiliul Superior al Magistraturii [25] și art. 15 alin. (1), (2) al Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii [26], Consiliul are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui

act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor. Judecătorul sau procurorul care consideră că independența, imparțialitatea sau reputația profesională îi este afectată în orice mod se poate adresa Consiliului, care, după caz, poate dispune verificarea aspectelor semnalate, publicarea rezultatelor acesteia, poate sesiza organul competent să decidă asupra măsurilor care se impun sau poate dispune orice altă măsură corespunzătoare, potrivit legii.

La rândul său, Inspecția Judiciară a României este cea care, potrivit dispozițiilor art. 74 alin. (1) lit. g) al Legii privind Consiliul Superior al Magistraturii [27], art. 15 alin. (3) al Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii [28] și art. 18 alin. (1) lit. g) al Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare [29], efectuează verificările dispuse de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii pentru soluționarea cererilor privind apărarea reputației profesionale și a independenței judecătorilor și prezintă Plenului Consiliului Superior al Magistraturii raportul cuprinzând rezultatul verificărilor. Astfel, cadrul normativ intern al României statuează expres că este o atribuție a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii soluționarea cererilor judecătorilor și procurorilor privind apărarea reputației profesionale și a independenței acestora, având în vedere raportul de verificare al Inspecției Judiciare [30]. În corespundere cu prevederile art. 75 al Legii privind Consiliul Superior al Magistraturii [31], în exercitarea atribuțiilor, inspectorii judiciari întocmesc rapoarte de inspecție pe care le aduc la cunoștința instanțelor/parchetelor supuse verificărilor, în vederea formulării de obiecții. Raportul de inspecție, împreună cu obiecțiile formulate, se înaintează Secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, care stabilește măsurile ce se impun pentru remedierea situației. Dacă apreciază că obiecțiile sunt întemeiate, Secția Consiliului Superior al

Magistraturii poate dispune, în scris și motivat, retrimiteră raportului în vederea completării verificărilor, cu indicarea în mod expres a aspectelor ce trebuie completate.

Examinînd Raportul privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii al României pentru anul 2016 [32, p.19-25], constatăm că se face distincție între două situații: a) apărarea independenței, imparțialității și a reputației profesionale a judecătorilor și procurorilor; b) apărarea independenței și imparțialității sistemului judiciar în ansamblu. Considerăm că este o delimitare conceptuală calitativă, necesară într-un stat în care Justiția este o valoare. Distincția respectivă poate fi remarcată și la nivel național, un exemplu în care a fost solicitată apărarea imaginii Justiției în ansamblu fiind cererea depusă de președintele Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova, în legătură cu emisiunea televizată avînd ca generic: *CSM – o cantoră de incompetenți*.

Concluzii finale. Analizînd cadrul normativ pertinent al Republicii Moldova și al României, considerăm că și la nivel național ar fi necesară instituirea expresă a competenței Consiliului Superior al Magistraturii de a apăra reputația profesională, onoarea și demnitatea judecătorilor și imaginea Justiției, precum și a competenței Inspecției Judiciare de a verifica nemijlocit circumstanțele invocate în legătură cu depunerea unei asemenea cereri. Acest fapt nu ar constitui o îngrădire nejustificată a libertății de exprimare și nici nu ar echivala cu introducerea cenzurii în spațiul mediatic. Or, independența editorială a mass-media este recunoscută și garantată de lege, cenzura fiind interzisă [33]. Iar, *exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrîngerii prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru a proteja reputația sau drepturile altora sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești* [34]. Prin urmare, intervenția la nivel normativ, prin recunoașterea expresă a competenței Consiliului Superior a Magistraturii și, respectiv, a Inspecției Judiciare, în

domeniul cercetat, ar constitui un pas important în consolidarea imaginii Justiției naționale și promovarea, pe această cale, a Justiției ca valoare într-un stat de drept.

Bibliografie

1. Art. 32 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 78, din 29.03.2016;
2. Legea cu privire la libertatea de exprimare, nr. 64 din 23.04.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.117-118, din 09.07.2010;
3. Art. 32 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 78, din 29.03.2016. Art.17 lit. e) al Legii cu privire la statutul judecătorului, nr. 544 din 20.07.1995. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 15-17, din 22.01.2013; Art. 11 alin. (1) lit. b), c) al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 947 din 19.07.1996. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.15-17, din 22.01.2013. Art. 3 alin. (3), (4), art. 7 ale Legii cu privire la libertatea de exprimare, nr. 64 din 23.04.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.117-118, din 09.07.2010;
4. Art. 1 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 947 din 19.07.1996. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.15-17, din 22.01.2013;
5. Raportul de activitate al CSM pentru anul 2016 <http://csm.md/files/RAPOARTE/2016/RAPORTCSM2016.pdf> (vizitat 03.12.2017);
6. Raportul de activitate a IJ pentru anul 2016 http://csm.md/files/Inspectia_Judecatoreasca/RaportIJ2016.pdf (vizitat 20.11.2017);

7. Art. 11 alin. (1) lit. b) al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 947 din 19.07.1996. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.15-17, din 22.01.2013;
8. Pct. 4.9 lit. e) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea CSM. Aprobata prin Hotărârea CSM nr. 668/26 din 15.09.2015.
http://csm.md/files/Acte_normative/Legislatia/Interne/REGULA_MENT668.pdf (vizitat 03.12.2017);
9. Art. 19 alin. (1) lit. d) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nr. 178 din 25.07.2014. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 238-246, 15.08.2014 (în vigoare: 01.01.2015);
10. Pct. 10.1 lit. d) al Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a IJ. Aprobata prin Hotărârea CSM nr.89/4 din 29.01.2013.
http://csm.md/files/Acte_normative/REG%20functionare%20a%20inspectiei%20judiciare.pdf (vizitat 03.12.2017);
11. Pct. 1.3 lit. c) al Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a IJ. Aprobata prin Hotărârea CSM nr.89/4 din 29.01.2013.
http://csm.md/files/Acte_normative/REG%20functionare%20a%20inspectiei%20judiciare.pdf (vizitat 03.12.2017);
12. Hotărârea CSM nr. 265/10 din 18.03.2014.
<http://csm.md/files/Hotaririle/2014/10/265-10.pdf> (vizitat 03.12.2017);
13. Hotărârea CSM nr. 606/24 din 11.08.2015.
<http://csm.md/files/Hotaririle/2015/24/606-24.pdf> (vizitat 03.12.2017);
14. Hotărârea CSM nr. 712/28 din 06.10.2015.
<http://csm.md/files/Hotaririle/2015/28/712-28.pdf> (vizitat 03.12.2017);

15. Hotărârea CSM nr. 176/8 in 22.03.2016.
<http://csm.md/files/Hotaririle/2016/08/176-8.pdf> (vizitat 03.12.2017);
16. Hotărârea CSM nr. 426/18 din 07.06.2016.
<http://csm.md/files/Hotaririle/2016/18/426-18.pdf> (vizitat 03.12.2017);
17.
<http://www.ohchr.org/Documents/Publications/training9chapter4en.pdf> (vizitat 03.12.2017);
18.
<http://www.ohchr.org/Documents/Publications/training9chapter4en.pdf> (vizitat 03.12.2017);
19. Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a revăzută și adăugită), Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009
<https://dexonline.ro/definitie/reputa%C8%9Bie%20> (vizitat 03.12.2017);
20. Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a revăzută și adăugită), Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009
<https://dexonline.ro/definitie/onoare> (vizitat 03.12.2017);
21. Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a revăzută și adăugită), Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009
<https://dexonline.ro/definitie/demnitare> (vizitat 03.12.2017);
22. Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a revăzută și adăugită), Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009
<https://dexonline.ro/definitie/imagina> (vizitat 03.12.2017);
23. Pct.2.1-2.4 ale Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a inspecției judiciare, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 89/4 din 29 ianuarie 2013. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 31 mai 2013, nr. 119-121;
24. Pct.5.2 al Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a inspecției judiciare, aprobat prin

- Hotărârea CSM nr. 89/4 din 29 ianuarie 2013. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 31 mai 2013, nr. 119-121;
25. Art. 30 alin. (1) și (2) al Legii privind Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 317 din 01.07.2004 (republicată). În: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30.05.2012 <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/64942> (vizitat 03.12.2017);
26. Art.15 alin. (1), (2) al Regulamentul de organizare și funcționare a CSM, aprobat prin Hotărârea Plenului CSM al României nr. 326 din 24.08.2005 http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/30_01_2017__86100_ro.pdf (vizitat 03.12.2017);
27. Art. 74 alin. (1) lit. g) al Legii privind Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 317 din 01.07.2004 (republicată). În: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30.05.2012 <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/64942> (vizitat 03.12.2017);
28. Art.15 alin. (3) al Regulamentul de organizare și funcționare a CSM, aprobat prin Hotărârea Plenului CSM al României nr. 326 din 24.08.2005 http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/30_01_2017__86100_ro.pdf (vizitat 03.12.2017);
29. Art. 18 alin. (1) lit. g) al Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare din 28.09.2012. În: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 692, din 09.10.2012 http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/23_12_2015__77937_ro.pdf (vizitat 03.12.2017);
30. Art.19 alin. (1) pct. 6 al Regulamentul de organizare și funcționare a CSM, aprobat prin Hotărârea Plenului CSM al României nr. 326 din 24.08.2005 http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/30_01_2017__86100_ro.pdf (vizitat 03.12.2017);

31. Art. 75 al Legii privind Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 317 din 01.07.2004 (republicată). În: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30.05.2012 <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/64942> (vizitat 03.12.2017);
32. Raportul privind activitatea CSM al României pentru anul 2016 <http://old.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=24> (vizitat 03.12.2017);
33. Art.5 alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, nr. 64 din 23.04.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.117-118, din 09.07.2010 (în vigoare din: 09.10.2010);
34. Art. 3 alin. (1)-(3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, nr. 64 din 23.04.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.117-118, din 09.07.2010 (în vigoare din: 09.10.2010).